

ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΡΕΤΑΙ.

Α'.

ΜΙΚΚΑ καὶ ΜΕΓΙΣΤΩ.

Αριστότειμος ὁ τῶν Ἡλείων τύραννος ἦν μὲν ἴσχυρός, ὡς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀντιγόνου βοηθούμενος, μετεχειρίζετο δὲ τὴν ἐκευτοῦ δύναμιν ἐν ἀδικίᾳ καὶ ὕμοτητι· διότι οὐ μόνον αὐτὸς ἦν φύσει θηριώδης, ἀλλὰ καὶ περιποιούμενος ὑπὸ φόβου τοὺς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὸ σῶμα φυλάττοντας βαρβάρους μιγάδας, παρέβλεπε τοὺς πολίτας ἀδικουμένους καὶ σκληρῶς ὑπὲν αὐτῶν ὑβριζομένους. Εἰς τῶν βαρβάρων τούτων, Λεύκιος ὄνομαζόμενος, ἐπεχείρησε νότιαγάγη ὑβριστικῶς ὅραισαι τινὰς νεάνιδας, ὄνόματι Μίκκαν, οἰνογατέρα τοῦ Φιλοδήμου· καὶ πέμψας ἐκάλεσε τὴν παρθένον παρ' ἐκατῷ. Οἱ μὲν οὖν γονεῖς φοβηθεῖσες περὶ τῆς ζωῆς τῆς οἰνογατρός, εἰ παρήκουεν, συνεβούλευον αὐτὴν ὑπακοῦσαι τῷ προστάγματι τοῦ βαρβάρου· ἔκεινη δέ, γενναῖα καὶ μεγαλόφρων οὖσα, παρεκάλει τὸν πατέρα, περιπλεκομένη καὶ κακικετεύσουσα, ἵνα ὑπομείνῃ μᾶλλον τὸν οἰνογατόν αὐτῆς τὴν ἀτίμωσιν. Ἐντεῦθεν οἱ πρὸς ἀπαγωγὴν τῆς κόρης ἀποσταλέντες ἐβράδυνον· ὁ δὲ Λεύκιος μένθης καὶ οἰνού πλήρης, ἐξανέστη τοῦ συμποσίου, καὶ ἐλαῖῳ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φιλοδήμου εὗρε τὴν Μίκκαν ἔχουσαν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ πατρός, καὶ διέταξεν αὐτὴν ἀποτόμως ἐκεγερθῆναι καὶ συνακολουθεῖν αὐτῷ· ἀρνουμένην δὲ ἀπανθρώπως ἐμαστίγωσεν. Ἀλλ' ἡ μὲν κόρη σωπῇ τὰς βασάνους ὑπέμενεν, ὁ δὲ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ κακικέτευον κλαίοντες ὑπὲρ τῆς οἰνογατρός· καὶ ἐπειδὴ ὁ

ράββαρος διέμενεν ἄκαμπτος πρὸς τοὺς θρήνους αὐτῶν,
ἐπεκαλοῦντο θεοὺς καὶ ἀνθρώπους, μάρτυρας τῆς ἀδικίας,
ἥν ὑφίσταντο· ἀλλ' ἐκεῖνος ὑπὸ θυμοῦ καὶ μετῆγε ἔξω φρε-
γῶν γενόμενος, ἀπέσφαξε τὴν παρθένον, ὃς ἔτυχεν ἔχουσα
τὸ πρόσωπον ἐν τοῖς κόλποις τοῦ πατρός.

Ἄι ὀμότητες αὗται οὐδαμῶς μετέβαλον τὴν γνώμην τοῦ
τυράννου Ἀριστοτέλους· ἀλλ' ἄκαμπτος διετέλει πολλοὺς μὲν
φύγειν, πλείονας δὲ φυγαδεύων· καὶ ὀκτακόσιοι ἄνδρες τῶν
Ἀλείων, καταφυγόντες πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς ἐπεκαλοῦντο τὴν
βοήθειαν αὐτῶν, ὅπως ἀποσπάσωσι παρὰ τοῦ τυράννου τὰς
γυναικας αὐτῶν καὶ τὰ νήπια τέκνα. Ἀλλὰ μετ' ὄλγον ὃ
τύραννος αὐτὸς ἐκήρυξεν, ὅτι, ὅσαι τῶν γυναικῶν βούλονται
ἀπελθεῖν πρὸς τοὺς Ἰδίους ἄνδρας, δύνανται ἐλευθερωταὶ ἀπελ-
θεῖν, λαβοῦσαι τὰ ἔαυτῶν· καὶ Ἰδίους ὅτι ὑπὲρ ἔξωκόσιαι μετὰ
χαρᾶς ἐδέξαντο τὸ κήρυγμα, διέταξε ν' ἀπελθωσιν ἀνέροις
ἐν ἥμερᾳ ἡγετῇ, αὐτοῦ τὴν προσήκουσαν ἀσφάλειαν παρέχον-
τος. Ἐπιστάσης δὲ τῆς ἥμερας, αἱ μὲν γυναικες ἦσαν οὖσαι τοῦ
περὶ τὰς πύλας τῆς πόλεως, συσκευασάμεναι ὅσα ἥδυν ἦσαν
χρήματα καὶ πράγματα, καὶ ἐκ τῶν τέκνων τὰ μὲν ἐν ἀγκά-
λαις φέρουσαι, τὰ δὲ ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν ἔχουσαι, καὶ περιέμενον
ἀλλήλας πρὸς ἔξοδον. Ἀλλ' αἴφηται πολλοὶ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ
τυράννου ἐπήρχοντο πρὸς αὐτάς, μακρόντες βοῶντες νὰ περι-
μένωσιν· καὶ προσελθόντες, τὰς μὲν γυναικας διέταξαν νὰ
ἐπανελθωσι, τὰ δὲ ζεύγη καὶ τὰς ἀμάξας ὑποστρέψαντες
ἔστησαν ἐπ' αὐτάς, καὶ δι' αὐτῶν ἀνηλεῖται διήλαυνον, οὐ
συγχωροῦντες αὐταῖς οὔτε νὰ μένωσιν οὔτε ν' ἀκολουθῶσιν,
οὔτε νὰ σώζωσι τὰ ἔαυτῶν τέκνα, ὃν τὰ μὲν ἐκπίπτοντα
τῶν ἀμαξῶν, τὰ δὲ ὑποπίπτοντα, ἐλεεινῶς ἐφονεύοντο· ἀλλὰ
κραυγάζοντες καὶ μαστιγοῦντες αὐτάς ὃς πρόβατα, ὕστοι

εἰς τὰ πρόσω, ἕως περιέκλεισαν ἀπάσας εἰς τὸ δεσμωτήριον· τὰ δὲ χρήματα πρὸς τὸν Ἀριστότιμον ἀπεκομίσαντο. Ἐπὶ τούτοις κοινὴ διηγέρναι ἀγχινάκτησις, καὶ αἱ τοῦ Διονύσου ἵέρειαι, ἃς ὄνομάζουσιν ἐκκαίδεκα, λαβοῦσαι ἐκ τοῦ ναοῦ ἵκετηρίας καὶ στέμματα τῆλειον ὡς ἵκετιδες διὰ τῆς ἀγιορᾶς πρὸς τὸν Αριστότιμον· καὶ πρῶτον μέν, παραχωρησάντων αὐταῖς μετ' εὐλαβείας τῶν διορυφόρων, ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν σωπῇ, προβάλλουσαι τὰς ἵκετηρίας· ἐπειτα δὲ φανερῶς ἐδέοντο τοῦ τυράννου, καὶ ἐξελέουν αὐτὸν ὑπὲρ τῶν γυναικῶν· ἀλλ' ἐκεῖνος παροξυννείς κατὰ τῶν διορυφόρων καὶ μετ' ὅργης ἐπιπλήττων αὐτούς, ὅτι ἐπέτρεψαν ταῖς γυναιξὶν νὰ πλησιάσωσι, διέταξε τὰς μὲν ὡνησυντες τὰς δὲ τύπτοντες ν' ἀποδιώξωσι τῆς ἀγιορᾶς, ἐκάστην δὲ αὐτῶν κατεδίκασεν εἰς πρόστιμον δύο ταλάντων.

Τούτων δὲ γενομένων, ἐν μὲν τῇ πόλει συνέστησε συνωμοσίαν κατὰ τοῦ τυράννου ὁ Ἑλλάνικος, ἀνὴρ ἐκ τε τοῦ γήρατος καὶ τοῦ θανάτου δύο τέκνων καταβεβλημένος, καὶ διὰ τοῦτο παρορώμενος ὑπὸ τοῦ τυράννου, ὡς ἀνίκανος πρᾶξαι τι κατ' αὐτοῦ· ἐκ δὲ τῆς Αἰτωλίας διαπεράσαντες οἱ φυγάδες κατέλαβον ὅχυρόν τι χωρίον, τὴν Ἀμυμώνην, ὡς ὅρμητήριον κατὰ τοῦ τυράννου, καὶ πολλοὺς ἐδέχοντο ἐν αὐτῷ συμπολίτας, ἀποδιδράσκοντας ἐκ τῆς Ἡλιδος. Ταῦτα φοβησίες ὁ Ἀριστότιμος εἰσῆλνε πρὸς τὰς γυναικας· καὶ νομίζων ὅτι φόβῳ μᾶλλον ἢ χάριτι κατορθώσει τὸ σκοπούμενον, διέταξεν αὐτὰς νὰ πέμπωσι καὶ νὰ γράφωσι πρὸς τοὺς ἰδίους ἄνδρας ὅπως ἀπειλήσων ἐκ τῆς χώρας· εἰ δὲ μή, ἥπειλει ὅτι πάσας κατασφάξει μετὰ βασάνων, τοὺς παιδας πρότερον πρὸ τῶν ὀφειαλμῶν αὐτῶν θανατώσας. Αἱ μὲν οὖν ὄλλαι πολὺν χρόνον ἀναμένοντος τοῦ τυράννου ἀπάντησιν, καὶ

κελεύοντας ἀποκρίνεσθαι, οὐδέν ἀπεκρίναντο πρὸς ἐκεῖνον,
ἀλλ' ἐν σιωπῇ προσβλέψασαι πρὸς ἄλληλας ὑπέδειξαν, ὅτι
διέμενον ἀτρόμητοι ἐκ τῆς φοβερᾶς ἀπειλῆς. Μεγιστῷ δὲ τῇ
γυνῇ τοῦ Τιμολέοντος, καὶ διὰ τὸν ἄνδρα καὶ διὰ τὴν ἴδιαν
ἀρετὴν ἥγεμονικὴν ἔχουσα τάξιν, οὐ κατεδέξατο ἐξαναστῆ-
ναι, τοῦ τυράννου παρόντος, οὐδὲ ταῖς ἄλλαις ἐπέτρεψεν·
ἀλλὰ κανήμενη ἀπεκρίνη πρὸς αὐτόν· “Εἰ μὲν ἐτύγχανες
ἄν φρόνιμος ἀνήρ, οὐ διελέγου πρὸς γυναῖκας περὶ ἀνδρῶν,
ἀλλὰ πρὸς ἐκείνους, ὃς κυρίους ἥμων, ἐπεμπεις πρέσβεις,
τιμιωτέρους λόγους προβάλλων, τῇ δὲ ὅν τοιούτοις ἡμᾶς ἐξηγάπησας·
εἰ δὲ ἀπηλπισμένος νὰ πείσῃς ἐκείνους, ἐπιχειρεῖς δὲ τοιούτους
νὰ ἐξαπατήσῃς, μήτε ἡμᾶς ἔλπιζε ὅτι καὶ δεύτερον ἀπατή-
σαις, μήτε ἐκείνους ὅτι εὑρήσεις οὔτω δειλοὺς καὶ μικροπρε-
πεῖς, ὃστε φειδόμενοι παιδαρίων καὶ γυναικῶν νὰ ἐγκαταλέ-
πωσι τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν· διότι τὸ ἀπολέσαι τοιούτους
ἄς καὶ νῦν οὐκ ἔχουσιν, οὐ τοσοῦτόν ἔστι κακὸν ἐκείνοις,
ὅσου ἔστιν ἀγανάκτην τὸ ἀποσπάσαι τὸν πολίτας ἀπὸ τῆς σῆς
ώμοτητος καὶ οὕτως.” Πρὸς ταῦτα ἐξιργισθεὶς ὁ Ἀριστό-
τιμος, διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ προσαγάγωσι τὸ παιδίον
τῆς Μεγιστοῦς, ὅπως ἐνώπιον αὐτῆς θανατωθῆῃ· καὶ ἐπειδὴ
οἱ ὑπηρέται ζητοῦντες οὐχ εὗρισκον τὸ παιδίον, ἀναμεμημέ-
νον ἐν ἄλλοις παιζούσι καὶ παλαίσι, τῇ μήτηρ ὄνομαστὶ
καλέσασα αὐτό, εἶπεν· “Ἐλπίζε, τέκνον μου, ὅπως ἀπαλ-
λαχθῆῃς τῆς πυρᾶς τυραννίδος, πρὶν ἔτι φωάσῃς εἰς τὴν ικέτινην
τοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ φρονεῖν· διότι μᾶλλον δυσφόρητόν ἔστιν
ἔμοι τὸ νά σε βλέπω διαρκῶς δουλεύοντα παρ' ἄξιαν, τῇ τὸ
νά σε ἵδω ἀπαξι ἀπονήνθειντα.” Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀριστόδημος
ἐσπάσατο τὴν μάχαιραν, καὶ μετ' ὄργης ἐπήρχετο κατ'
αὐτῆς ἐκείνης, εἰς τῶν φίλων αὐτοῦ, Κύλων ὄνομαζόμενος,

ὅς ἐνομίζετο μὲν ὑπὸ τοῦ τυράννου πιστός, πράγματι δὲ
ἔμεσοι αὐτὸν καὶ μετεῖχε τῆς τοῦ Ἑλλανίκου συνωμοσίας,
ἀντέστη καὶ ἐκώλυσεν αὐτόν, παρακαλῶν καὶ λέγων, ὅτι
ἀγενές ἔστι τὸ ἔργον καὶ γυναικῶδες, ἀνάρμοστον εἰς ἄνδρα
ἥγεμονικὸν καὶ πολυπράγμονα· ὥστε μόλις συμφρονήσας ὁ
Ἀριστότιμος ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια.

Εὐνόης δὲ μετὰ τοῦτο ἐγένετο πρὸς τὸν Ἀριστότιμον
μέγα τι σημεῖον, ἐνῷ ἀνεπαύετο ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, μεσημ-
βρίας οὖσης· ἀετὸς ἐφάνη περιπτάμενος ὑπὲρ τὴν οἰκίαν·
ἔπειτα δὲ ὡς ἐκ προνοίας καὶ στοχασμοῦ ἀφῆκε λίνον εὔμε-
γενῆ κατ’ ἐκεῖνο τῆς στέγης τὸ μέρος, ἐνίσα τὴν τὸ δωμάτιον,
ἐνῷ δὲ τύραννος ἐτύγχανε κατακείμενος. Ἐπειδὴ δὲ ἂμα
ἐγένετο κρότος μὲν ἄνων, κραυγὴ δὲ ἐξωνειν ὑπὸ τῶν ιδόν-
των τὸν αετόν, ἐκπλαγεὶς δὲ Ἀριστότιμος, καὶ μαῖων το-
γεγονός, μετεπέμψατο μάντιν τινά, καὶ διηρώτα περὶ τοῦ
σημείου συντεταραγμένος. Ὁ δὲ μάντις ἐκεῖνον μὲν παρη-
γόρησε, λέγων ὅτι ὁ Ζεὺς ἐξεγείρει αὐτὸν καὶ βοηθεῖ, πρὸς
δὲ τοὺς πολίτας, οὓς εἶχε φίλους πιστούς, ὠμολόγησεν, ὅτι ἡ
νεία δίκη ἐπιπεσεῖται ὅσον οὕποι κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ
τυράννου. Ὅτεν οἱ περὶ τὸν Ἑλλάνικον ἀπεφάσισαν νὰ μὴ
βραδύνωσιν, ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ νὰ ἐπιπέσωσι κατὰ τοῦ τυράν-
νου. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἑλλάνικος εἶδε καὶ ὑπνον ἐν ἐκείνῃ
τῇ νυκτὶ, ὅτι δὲ τετερος τῶν τεσσαράκοτων υἱῶν αὐτοῦ παραστάς
ἔλεγεν αὐτῷ· “Τί παῖσιν, ὃ πάτερ, κακεύδεις; αὔριον ὀφεί-
λεις νὰ στρατηγήσῃς τῆς πόλεως.” Ὁ μὲν οὖν Ἑλλάνικος
καὶ διὰ τὸ δηνειρον τοῦτο ἔτι μᾶλλον θαρσήσας, παρεκίνει
τοὺς συνωμότας κατὰ τοῦ τυράννου· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστότιμος
μαῖων, ὅτι δὲ Κρατερὸς στρατοπεδεύει μετὰ πολλῆς δυνάμεως
ἐν Ὀλυμπίᾳ πρὸς βοηθειαν αὐτοῦ, τοσοῦτον ἐλαβε θάρρος,

ῶστε προηλάσειν εἰς τὴν ἀγορὰν ἄνευ διρυφόρων μετὰ τοῦ Κύλωνος. Ταύτην ἵδων τὴν εὐκαιρίαν κατέλληλον δὲ Ἑλλάνικος, τὸ μὲν σημεῖον, ὃ τὴν συγκείμενον πρὸς τοὺς μελλοντας ἐπιχειρεῖν κατὰ τοῦ τυράννου, οὐκ ἔδωκε· φωνῇ δὲ λαμπρᾷ, καὶ ἄμα τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας προτείνων, ἀνέκραξε· “Τί βραδύνετε, γενναῖοι ἄνδρες; καλόν ἐστι τὸ νέατρον, ὅπως ἐν μέσῳ τῆς πατρίδος ἀγωνιστήτε ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῆς.” Τούτων λεχίζεντων, ὁ μὲν Κύλων σπασάμενος τὸ ξίφος, ἔπαισεν ἕνα τῶν ἀκολουνθούντων τῷ Ἀριστοτίμῳ· ἐν τῷ δὲ ἐπήρχοντο κατὰ τοῦ τυράννου ὁ Θρασύβουλος καὶ ὁ Δάμπις, προφνάσσας οὗτος κατέφυγεν εἰς τὸ ιερὸν τοῦ Διός· ἐκεῖ δὲ φοιεύσαντες αὐτόν, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκρύψαντες, ἐκάλουν τοὺς πολίτας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν· ἀλλ' ὅμως αἱ γυναῖκες προλαβοῦσαι ἐξεράμων τοῦ δεσμωτηρίου μετὰ χαρᾶς καὶ ὀλολυγμοῦ, καὶ περικυλώσασαι τοὺς ἄνδρας ἄνευ φημίουν καὶ κατέστεφον αὐτούς. Ἐκεῖνον ἐπελέγοντος τοῦ πλήσιους κατὰ τὴς οἰκίας τοῦ τυράννου, ἦ μὲν γυνὴ αὐτοῦ συγκλείσασα τὸν θάλαμον ἀνήρτησεν ἐαυτήν, τὰς δὲ δύο θηγατέρας, παρθένους ὥραιάς, καὶ τὴν γάμων ἡραν ἔχούσας, συλλαβόντες ἔσυρον ἔξω τὴς οἰκίας, ὅπως νιανατώσωσιν αὐτὰς ἐν βασάνοις καὶ ὑβρει παντοίᾳ. Ἀλλ' ἦ εὐγενὴς Μεγιστώ δραμοῦσα πρὸς αὐτοὺς μετὰ τῶν ἀλλων γυναικῶν ἐβόα λέγουσα, ὅτι δεινὰ ποιεῦσιν, ὅντες μὲν φιλελεύθεροι καὶ μιστύραννοι, τολμῶντες δὲ καὶ ἀσελγαίνοντες ὅμοια τοῖς τυράννοις. Ταῦτα μετὰ δακρύων ἐβόα παρέβησίᾳ ἦ Μεγιστώ· οἱ δὲ πολλοὶ ἐντρεπόμενοι τὸ ἀξίωμα τῆς γυναικός, ἀπεφάσισαν γὰ μὴ ὑβρίσωσι τὰς παρθένους, αλλὰ νὰ ἐπιτρέψωσιν αὐταῖς τὸ νόμον ἀπονέάνωσι δὲ ἐαυτῶν. Ὡς οὖν ἐπιστρέψαντες ἐντὸς τῆς οἰκίας διέταξαν τὰς παρθένους νόμον ἀπονέάνωσιν, ἦ μὲν

πρεσβυτέρα Μυρώ περιβαλοῦσα τῷ τραχήλῳ τὴν ἑαυτῆς ζώνην
ώς βρόχον, κατησπάζετο τὴν ἀδελφήν, καὶ παρεκάλει αὐτὴν
προσέχειν καὶ ποιεῖν ὅ, τι ἂν ἔδῃ αὐτὴν ποιοῦσαν, “ἴνα μὴ
ἀπονήσωμεν, εἶπεν, ἀγενῶς καὶ ἀνατέίως ἑαυτῶν”. ἐπειδὴ δὲ
ἡ γεωτέρα παρεκάλει νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτῇ πρώτῃ ν' ἀπονήσῃ,
καὶ ἐπέσυρε τὴν ζώνην, “Οὐδέποτε, εἶπεν ἡ Μυρώ, οὐδέν σοι
ἡρνήσῃ παρακαλούσῃ με· λάβε λοιπὸν καὶ τὴν τελευταίαν
ταύτην χάριν· ἐγὼ δὲ βαρύτερον ὑπομενῶ τὸν θάνατον, βλέ-
πουσά σε, φιλτάτη, πρότερον ἐμοῦ ἀπονήσουσα.” Μετὰ
τοῦτο τὴν μὲν ἀδελφὴν ἐδίδαξεν αὐτῇ νὰ περιβάλῃ τῷ τρα-
χήλῳ τὸν βρόχον, καὶ ἀπονήσαιον κατεκάλυψεν εὐσχήμως·
τὴν δὲ Μεγιστὰ παρεκάλεσε νὰ λάβῃ περὶ αὐτῆς τὴν προσή-
κουσαν πρόνοιαν, ὅπως μὴ καταισχυνθῇ ἀπονήσαιον. Οὐδεὶς
οὖν τῶν παρόντων ἐγένετο οὕτω σκληρὸς οὐδὲ μισοτύραννος,
ὅστε νὰ μὴ κλαύσῃ κατελεγέσας τὴν τῶν παρνέσιν ἐκείνων
εὐγένειαν.

B'.

ΤΙΜΟΚΛΕΙΑ.

Θεαγένης ὁ Θηβαῖος τὴν αὐτὴν ἔχων ὑπὲρ τῆς πόλεως
γνώμην τῷ Ἐπαμινώνδᾳ καὶ Πελοπίδᾳ καὶ τοῖς ἀρίστοις
Θηβαίοις, ἐπεσε μαχόμενος ἐν Χαιρωνείᾳ, ἐνῷ ἐνίριαμβευε
κατὰ τῶν ἀντιτεταγμένων, καὶ ἐδίωκεν αὐτοὺς καρτερικῶς
καὶ ἐπιμόνως· διότι ἐκεῖνος ἦν, ὃς πρὸς τὸν ἀναβοήσαντα
πολέμιον — Μέχρι ποῦ με διώκεις; — ἀπεκρίνατο — Μέχρι
Μακεδονίας. Ἀπονήσαιος δὲ αὐτοῦ, κατελείφων μόνη ἡ
ἀδελφὴ αὐτοῦ Γεμόκλεια, οὐδὲν ἦτοι ἐκείνου μεγαλόφρων

καὶ ἐνάρετος· αὕτη δὲ καὶ ὡφελήσῃ ἐκ τῆς ἴδιας ἀρετῆς,
ὅστε νὰ καταστῆσῃ ἑαυτῇ ἐλαφρότερον τὸ κοινὸν τῆς πόλεως
ἀπύχημα. Ὡς ἐνίκησε τοὺς Θηβαίους ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ
ἄλλοι ἄλλα τῆς πόλεως μέρη διήρπαζον, ἔτυχε καταλαβὼν
τὴν οἰκίαν τῆς Τιμοκλείας ἀντιρωπος ὑβριστὴς καὶ ἀνόητος·
ἥν δὲ ἄρχων Ἰλῆς τινὸς Θρᾳκικῆς, διμώνυμος μὲν τῷ Ἀλεξάν-
δρῷ, οὐδὲν δὲ ὅμοιος ἐκείνῳ. Διότι εἰσελθὼν ἐν τῇ οἰκίᾳ
τῆς Τιμοκλείας, οὔτε τὸ γένος οὔτε τὸν βίον τῆς γυναικὸς
ἐσεβάστη· ἀλλ' ἐμπληστεῖς οἶνον, ἔζητει παρὰ τῆς Τιμο-
κλείας χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν, εἰ που εἶχε κεκρυμμένον, καὶ
ἄλλα πολλά, τὰ μὲν ἀπειλῶν αὐτήν, τὰ δὲ ὑπισχνούμενος
ὅτι διὰ παντὸς ἔξει νόμιμον γυναικα. Ἡ δὲ σώφρων Τιμό-
κλεια δραξαμένη τῆς τελευταίας ταύτης ὑποσχέσεως ὡς
εὐλόγου λαβῆσ, εἶπε πρὸς τὸν βάρβαρον τάδε· “Εἴςει μὲν
ἀπενηγούν πρὸ ταύτης τῆς νυκτός· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπέζησα,
καὶ τὰ πράγματα τοιαύτην ἐλαβον τροπήν, εἰ καὶ τοῦτο ἡ
τύχη προσφέρει μοι, τὸ ἔχειν σε κηδεμόνα καὶ προστάτην
καὶ ἄνδρα, σύν ἀποστερήσω σε τῶν σῶν· διότι ἐγὼ ἔσομαι
οὗτοί τοι ἀντίστησα. Ἔγὼ εἶχον πολλὰ τοῦ σώματος κοσμή-
ματα καὶ ἀργυρὸν πολὺν εἰς ἀργυρᾶ ἐκπόμπατα· εἶχον δὲ καὶ
χρυσὸν καὶ νομίσματα· ἀλλ' ἵδιοντα τὸν κίνδυνον τῆς πόλεως,
ἔρριψα, ἥ μᾶλλον κατένηκα πάντα εἰς φρέαρ ὑδωρ οὐκ ἔχον,
καὶ ἄγνωστον πολλοῖς· διότι ὑπάρχει ἐπ' αὐτοῦ πῶμα, καὶ
περὶ αὐτὸς σύσκιος φυτεία· ταύτην λοιπὸν λάβε τὴν προῖκα
εἰς ἴδιαν σου εὐτυχίαν, καὶ εἰς ἀπόδειξιν τοῦ πλούτου
καὶ τῆς λαμπρότητος τοῦ οἴκου μου. Ἀκούσας ταῦτα ὁ
Μακεδῶν οὐ περιέμεινε τὴν ἡμέραν, ἀλλ' εὐνὴς παραλα-
βὼν τὴν Τιμόκλειαν ἐβάδιζεν ἐπὶ τὸν τόπον· καὶ διατάξας
νὰ κλείσωσι τὴν θύραν τοῦ κήπου, ὅπως μηδεὶς ἐννοήσῃ

τὰ γενόμενα, κατέβη εἰς τὸ φρέαρ, μόνον φορῶν τον χιτῶνα· προηγεῖτο δὲ αὐτοῦ στυγερὰ τιμωρίας ἡ Κλωνίδη πάπλη τῆς ἀνωνίεν ισταμένης Τιμοκλείας. Τίπερ εἴκ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἐννοήσασα ὅτι τὴν τῇδη ἐν τῷ πυνθανέντι τοῦ φρέατος, πολλοὺς μὲν αὐτὴν ἐπέρριψε λίθους ἐπ' αὐτόν, πολλοὺς δὲ καὶ μεγάλους αἵ νεραπαινίδες, ἄχρις οὗ κατεπέτρωσαν αὐτόν. Ὡς δὲ ἔμανον οἱ Μακεδόνες τὸ γενόμενον, καὶ ἐξέρχωσαν τὸν νεκρόν, ἐπειδὴ τὴν τῇδη κεκηρυγμένον πάπλη τοῦ Ἀλεξανδρού μηδένα γὰρ φονεύωσι Θηβαῖον, τίγανον συλλαβόντες τὴν Τιμόκλειαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀνήγγειλαν τὸ τετολμημένον. Οὐ δέ Ἀλέξανδρος καὶ ἐκ τῆς ὕψεως τῆς γυναικὸς καὶ ἐκ τοῦ σχολαίου βαδίσματος διακρίνας τὸ ἀξιωματικὸν αὐτῆς καὶ εὔγενες τὴν, τίρωτησε κατὰ πρῶτον, τίς τὴν γυναικῶν ἐκείνη δέ ἀφόβως καὶ μετὰ πολλοῦ νάρρηστους εἶπεν· “Εἰμὶ ἀδελφὴ τοῦ Θεαγένους, ὃς ἐν Χαιρωνείᾳ στρατηγῶν καὶ μαχόμενος καθεῖται πάντων ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἐπεσεν ἐνδόξως, ὅπως μὴ δουλωνῶμεν· ἐπειδὴ δέ ἐπανίστηται τοῦ γένους μου, οὐ φεύγω τὸν νάνατον· διότι προτιμότερός ἐστιν ἔμοι ὁ νάνατος, τῇ τὸ ίδεῖν σύλληγη τοιαύτην νύκτα, ἐὰν σὺ μὴ κωλύσῃς τοῦτο.” Ταῦτα τῆς Τιμοκλείας παρθησιασμένης, οἱ μὲν φιλανθρωπότεροι τῶν παρόντων ἐδάκρυσαν· ὁ δέ Ἀλέξανδρος οὐκ ἐδάκρυσεν, ἀνωτέρων οἰκτιρμοῦ νεωρήσας τὴν δύναμιν· ἀλλὰ ναυμάσας τὴν ἀρετήν, καὶ συγκινηθεὶς ἐκ τοῦ λόγου αὐτῆς, τοὺς μὲν στρατηγοὺς διέταξε προσέχειν καὶ φυλάττειν, ὅπως μὴ πάλιν τοιαύτην ὕβρις εἰς οἰκίαν ἐνδοῦν γένηται, τὴν δὲ Τιμόκλειαν ἀφῆκεν ἐλευθεραν καὶ πάντας τοὺς εὑρεσίντας αὐτῇ συγγενεῖς.

Γ'.

ΠΟΛΥΚΡΙΤΗ.

Προμέδων ὁ Νάξιος, ἐν Μιλήτῳ διατρίβων, καὶ ξενιζόμενος παρὰ τῷ Μιλησίῳ Ὑψηλέοντι, ἀπήγαγεν, ὡς ἄλλος Πάρις, τὸν γυναικα τοῦ ξενίσαντος αὐτόν, καὶ ἐλαῖον εἰς Νάξον ἐκάπιεσεν αὐτὴν ἵκετιν τῆς Ἐστίας. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Νάξιοι χάρι τοῦ Προμέδοντος ἥργοῦντο ἀποδοῦνται τὴν γυναικα, προφασιζόμενοι τὴν ἵκετείαν, οἱ Μιλήσιοι ἐπολέμησαν κατ' αὐτῶν, ἄλλους τε τῶν Ἰώνων συνεπαγόμενοι συμμάχους, καὶ δὴ καὶ τοὺς Ἐρυνθραίους· ὁ δὲ πόλεμος πολὺν διαρκέσσας χρόνον, καὶ μεγάλας ἐπενεγκῶν συμφοράς, τέλος ἐπαύσατο δὶ' ἀρετὴν γυναικώς, ὡς ἥρξατο διὰ μοχληρίαν, ὅδε πως. Διόγυνητος δὲ τῶν Ἐρυνθραίων στρατηγός, κατέχων ὄχυρόν τι χωρίον, καὶ προσβάλλων ἐκεῖσεν τὴν πόλιν τῶν Ναξίων, πολλὰ συνήγαγεν ἐξ αὐτῆς λάφυρα, καὶ γυναικας ἐλευθέρας καὶ παρθένους ἥχμαλώτισεν, ὃν μίαν, τὴν Πολυκρίτην, εἶχε παρέκαυτῷ, οὐχ ὡς αἰχμαλωτον, ἀλλ' ὡς γυναικα νόμιμον. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Μιλήσιοι ἑορτὴν τινα ἄγοντες παρεδόντοςαν εἰς εὐωχίας καὶ συμπόσια, ἥρωτησε τὸν Διόγυνητον ἦ Πολυκρίτη, εἰ ἐπιτρέπει πέμψαι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆς μερίδας τινὰς τῶν πλακουντίων. Ἐπιτρέψαντος δὲ προνόμως ἐκείνου, ἦ Πολυκρίτη ἐνέβαλε μολέβδινον γραμμάτιον εἰς πλακοῦντα, καὶ διέταξε τὸν κομίζοντα εἰπεῖν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆς, ὅπως ἐκεῖνοι μόνοι φάγωσι τὰ στελλόμενα πλακούντια. Εὔροντες δὲ ἐκεῖνοι τὸ μολέβδινον γραμμάτιον, ἀναγγελλον, ὅτι οἱ ἔχειροι διὰ τὴν ἑορτὴν μενύοντες διάγουσιν ἥμελημένως, καὶ εὔκόλως νικήσουσιν αὐτούς, ἐὰν ἐπέλνωσι διὰ νυκτός, ὑπέδειξαν τοῖς στρατηγοῖς τὰ γεγραμμένα, καὶ παρώρμησαν ἐπὶ τοὺς ἔχειρος.

Οὗτως οἱ Νάξιοι κυριεύσαντες τὰ ὄχυρὰν ἐκεῖνον χωρίον πολλοὺς τῶν ἔχειρῶν ἐφόνευσαν· ἡ δὲ Πολυκρίτη ἐξαιτησαμένη παρὰ τῶν συμπολιτῶν αὐτῆς τὸν Διόγυνητον διέσωσεν αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν θριαμβεύοντα. Ἀλλ' ἐνῷ οἱ πολῖται εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς ἐξελθόντες ὑπεδέχοντο μετὰ χαρᾶς καὶ στεφάνων, καὶ ἀνευφήμουν αὐτήν, οὐχ ὑπέμεινε τὸ μέγενός τῆς χαρᾶς, ἀλλ' ἀπενίσαντες πεσοῦσα παρὰ τὰς πύλας τῆς πόλεως· ἐκεῖ δὲ καὶ ἐτάφη, καὶ ἐπεκλήθη ὁ τάφος αὐτῆς “βασιάνου τάφος”, διότι ἡ βάσιανος τύχη ἐφεύόνθησε τὰς εἰς αὐτὴν ἀποδονείσας τιμάς.

Οὗτω μὲν ἴστοροῦσι τὰ περὶ Πολυκρίτης οἱ Νάξιοι συγγραφεῖς· διὸ δὲ Ἀριστοτέλης λέγει, ὅτι οὐ συνελήφθη αἰχμάλωτος, ἀλλ' ἵδων αὐτὴν ἄλλως ὁ Διόγυνητος, ἥρασθη, αὐτῆς, καὶ πάντα ὑπέσχετο καὶ προσήγεγκεν, εἰς ἀπεδέχετο αὐτὸν σύζυγον. Ἐκείνη δὲ μίαν μόνην ἐξήτησε χάριν, καὶ ἐνορκούν ὑπόσχεσιν τοῦ Διογυνήτου, ὃς ὁ φιλόσσιφος λέγει, ὅτι ἐκτελέσει αὐτήν. “Ομόσαντος δὲ ἐκείνου, ἐξήτησε νὰ δοῖς τῇ εἰς αὐτὴν τὸ Δῆλιον (οὗτως ἐκαλεῖτο τὸ χωρίον)· εἰ δὲ μή, οὐ παρεδέχετο τὸν γάμον. Ἡναγκασμένος λοιπὸν ὁ Διόγυνητος ἐξ τε τοῦ ἕρωτος καὶ τοῦ ὄρκου, παρέδωκε τὸν τόπον εἰς τὴν Πολυκρίτην, ἐκείνη δὲ εἰς τοὺς συμπολίτας αὐτῆς, καὶ ἐκ τούτου διελήφθη ὁ πόλεμος, γενομένων συντηρητῶν, ὃν τρόπον οἱ Νάξιοι ἤνελον.

Δ'.

ΟΥΑΛΕΡΙΑ καὶ ΚΛΟΙΛΙΑ.

Ταρκύνιον τὸν Σουύπερβον, ἐβδομόν ἀπὸ Ρωμύλου βασιλέα τῶν Ρωμαίων, ἐξήλασε τῆς βασιλείας ἡ ἀρετὴ τῆς Λουκρη-

τίας, γυναικὸς εὐγενοῦς ἀνδρὸς ἐν τοῦ βασιλικοῦ γένους καταγομένου· διέτι οὐβρισθεῖσα διὰ βίας οὐφ' οὐδὲ τῶν υἱῶν τοῦ Ταρκυνίου, ξενιζομένου ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς, οὐχ οὐπέμεινε τὴν οὐβριν, ἀλλ' ἔξαγγειλασα τὸ πάσιος τοῖς οἰκείοις, εὐνέψας ἀπέσφαξεν ἑαυτήν.

Ο δέ Ταρκύνιος ἐκπειτῶν διὰ τοῦτο τῆς βασιλείας, ἄλλους τε πολέμους ἐπολέμησε κατὰ τῶν ἐκδιωξάντων αὐτὸν Ῥωμαίων, οἵπας ἀναλάβη τὴν ἀρχήν, καὶ τέλος ἐπεισε τὸν Τυρρηνῶν βασιλέα Πορσίναν, μεγάλην ἔχοντα δύναμιν νὰ συστρατεύσῃ μετ' αὐτοῦ κατὰ τῆς Ῥώμης. Ἐπειδὴ δέ οἱ Ῥωμαῖοι οὐ μόνον οὐπὸ τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ οὐπὸ λιμοῦ συμπεισόντος τότε, κατετρύχοντο, ἀκούοντες ὅτι ὁ Πορσίνας οὐ μόνον πολεμικὸς ἀνήρ, ἀλλὰ καὶ δίκαιος καὶ χρηστὸς ἦν, ἐβιώλοντο καταστῆσαι αὐτὸν δικαστὴν τῆς πρὸς τὸν Ταρκύνιον διαφορᾶς· ἀλλ' ὁ Ταρκύνιος αὐταδῶς ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην, λέγων ὅτι ὁ Πορσίνας οὐ δύναται εἶναι δίκαιος χριτής, εἰ μὴ διαμένει καὶ σύμμαχος πιστός. Διά τοῦτο καὶ ὁ Πορσίνας ἐγκαταλειπὼν ἐκεῖνον, συντίκας εἰρήνης ἐποιήσατο πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, ἀπολαβὼν τὴν οὐπὸν αὐτῶν κυριευθεῖσαν χώραν τῶν Τυρρηνῶν καὶ τοὺς αἰγμαλότους, ἐπὶ δέ τούτοις διηγέρους δέκα μὲν ἀρρένας παῖδας, δέκα δὲ παρνέοντος, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ Οὐαλερία, Συγάτηρ τοῦ οὐπάτου Ηοπλικόλα. Τούτων δέ γενομένων, οἱ οῦμηροι μετεκομίσθησαν εἰς τὸ τοῦ Πορσίνα στρατόπεδον πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ διέμενον ἐκεῖ· αἱ δὲ παρνέοντος κατέβησαν παρὰ τὸν ποταμόν, οἵπας λουστίδαι μικρὸν ἀπωτέρω τοῦ στρατοπέδου. Τότε λοιπὸν κατὰ προτροπὴν μᾶς ἐξ αὐτῶν, οὐνομαζομένης Κλοιλίας, περιβέσσασαι τοὺς χιτωνίσκους εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ κολυμβῶσαι διεπέρασσαν τὸν ποταμόν, μετὰ πολλῆς δυσκολίας καὶ μόλις, καὶ ἀφίκοντο

εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ρωμαίων· λέγουσι δέ τινες, ὅτι ἡ Κλοιλία εὐπορήσασα ἵππου, αὐτὴ μὲν διέβαινεν ἔφιππος, τὰς δὲ ἄλλας ὠδήγει, βοηθῶντα καὶ ἐνταρρύνουσα αὐτάς· πότεν δὲ τοῦτο συμπεραίνουσι, ἐφεδῆς λέγομεν. Οἱ δὲ Ρωμαῖοι ιδόντες τὰς παρανένοντας σωνείσας, τὴν μὲν ἀρετὴν καὶ τόλμην αὐτῶν ἐναύμασαν, τὴν δὲ ἐπιστροφὴν οὐκ ἐπήγνεσαν, οὐδ' ὑπέμειναν τὴν πρὸς τὸν Πορσίναν ἀπιστίαν, ἀλλὰ διέταξαν αὐτὰς ἐπανελθεῖν εἰς τὸ τοῦ Πορσίνα στρατόπεδον, συμπέμψαντες φύλακας καὶ ὁδηγοὺς αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ Ταρκύνιος ἐνεδρεύσας παρὰ τὴν ἀπέναντι ἔχειην τοῦ ποταμοῦ, παρὰ μικρὸν συνέλαβε τὰς παρανένοντας, εἰ μὴ προλαβούσα ἡ Οὐαλερία ἐξέφυγε μετὰ τριῶν ὑπηρετῶν εἰς τὸ τοῦ Πορσίνα στρατόπεδον, ἐξ οὗ ταχέως δραμὼν εἰς βοηθειαν τῶν ἄλλων ὁ τοῦ Πορσίνα υἱὸς Ἀρρίους, διέσωσεν αὐτὰς ἀπὸ τῶν πολεμίων. Ὡς δὲ πᾶσαι συνήχθησαν, ίδων αὐτὰς ὁ Πορσίνας διέταξε νὰ εἴπωσι, τίς ἦν ἡ πρώτη ἐπινόησασα τὸ σχέδιον τῆς δραπετεύσεως καὶ προτρέψασα τὰς ἄλλας. Άτι μὲν οὖν ἄλλαι φοβηθεῖσαι περὶ τῆς Κλοιλίας ἐσιώπων· ἐκείνη δὲ μετὰ σάρριους εἶπεν, ὅτι αὐτὴ καὶ ἐπενόησε τὴν δραπέτευσιν καὶ προέτρεψε τὰς ἄλλας. Ὁ δὲ Πορσίνας θαυμάσας τὴν ἀρετὴν αὐτῆς, διέταξε νὰ προσαγάγωσιν ἵππου λαμπρῶς κεκοσμημένον, καὶ τοῦτον δωρησάμενος τῇ Κλοιλίᾳ, ἀπέπεμψε πάσας τὰς παρανένοντας εὔμενῶς καὶ φιλανθρώπως. Ἐντεῦτεν οἱ πολλοὶ συμπεραίνουσιν, ὅτι ἔφιππος διεπέρασεν ἡ Κλοιλία τὸν ποταμόν· ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλὰ τὴν τόλμην αὐτῆς θαυμάσας ὁ Πορσίνας, ἥξισεν αὐτὴν δωρεᾶς, εἰς ἄνδρα πολεμιστὴν πρεπούσης. Διὰ τοῦτο ἀνέκειτο ἔφιππος εἰκὼν γυναικὸς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς καλουμένης Ιερᾶς, κατὰ μέν τινας τὴν Κλοιλίαν, κατ' ἄλλους δὲ τὴν Οὐαλερίαν, εἰκονίζουσα.

E'.

ΚΑΜΜΑ.

Ἡσαν ἐν Γαλατίᾳ δύο τῶν τετράρχῶν δυνατώτατοι, καὶ συγγενεῖς πρὸς ἄλληλους, ὁ Σινάτος καὶ ὁ Συνόριξ· ὃν ὁ Σινάτος εἶχε γυναικα, ὄνοματι Κάμμαν, περίβλεπτον μὲν διὰ τὴν ἀραιότητα τοῦ σώματος, μᾶλλον δὲ θαυμαζομένην δι’ ἀρετὴν· διότι οὐ μόνον σώφρων καὶ φίλαινδρος ἦν, ἀλλὰ καὶ συνετή καὶ μεγαλόφρων καὶ διαφερόντως ἀγαπητὴ τοῖς ὑπηκόοις δι’ εὔμενειαν καὶ χρηστότητα· ἔτι δὲ μᾶλλον τὸν σεβαστὴν καὶ ὡς λέρεια τῆς Ἀρτέμιδος, ἦν μάλιστα σέβουσιν οἱ Γαλάται, καὶ διότι πάντοτε παρίστατο μεγαλοπρεπῶς κεκομημένη περὶ τε τὰς πομπὰς καὶ τὰς θυσίας. Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἐραστεῖς αὐτῆς ὁ Σινόριξ, καὶ νομίσας, ὅτι ζῶντος μὲν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς οὐδὲν εἶχεν ἐλπίζειν, ἀποθανόντος δὲ ἦδυνατο ἀπολαυσαι αὐτής, ἕργον ἐπραξεῖ δεινόν, διλοφονήσας τὸν Σινάτον· εὖλος δὲ μετ’ ὀλίγον ἐξήτει εἰς γάμον τὴν Κάμμαν, διατρίβουσαν ἐν τῷ ίερῷ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ φέρουσαν τὴν τοῦ Σινόριγος παρανομίαν οὐχὶ ταπεινῶς οὐδὲ οἰκτρῶς, ἀλλ’ ἐν ὀργῇ φρονήμῳ, ἀναμενούσῃ κατάλληλον καιρὸν πρὸς ἐκδίκησιν. Οἱ μὲν οὖν Σινόριξ ἐπέμενε παρακαλῶν, καὶ προσπανῶν νὰ πείσῃ τὴν Κάμμαν διὰ λόγων εὔπρεπῶν, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ὑπῆρξεν ὀνώτερος τοῦ Σινάτου καὶ ἐναρετώτερος, τοῦ δὲ μόνου αὗτοῦ ἀμαρτήματος, τοῦ φόνου ἐκείνου, αἴτιος ἦν ὁ ἕρως αὐτῆς, καὶ οὐχὶ ἄλλη τις πωνηρία. Η δὲ Κάμμα τὸ μὲν πρώτον ἐφάνη ἀρνουμένη οὐχὶ μετ’ αὐστηρότητος, ἐπειτα δὲ ἐνδιδοῦσα βασικηδὸν καὶ μαλασσομένη, ὡς δῆλεν ὑπείκουσα ταῖς προτροπαῖς τῶν οἰκείων καὶ φίλων, ὅσοι χάριτι τοῦ ἴσχυροῦ Σινόριγος ἐπέκειντο πειθόντες αὐτὴν καὶ

καταβιαζόμενοι πρὸς τὸν γάμον· καὶ τέλος συγκατατεῖσα μετεκάλεσσε πρὸς ἑαυτὴν τὸν Συνόριγα, ὅπως ἐν τῷ οἰκῳ καὶ ἐπὶ μάρτυρι τῷ Θεῷ κατατεῖσῃ ἡ συναίνεσσις ἀμφοτέρων καὶ πίστωσις. Ὡς οὖν παρέστη, φιλοφρόνως αὐτὸν ὑποδεξαμένη καὶ προσαγαγοῦσα εἰς τὸν βωμόν, ἐποιήσατο σπουδὴν ἐκ φιάλης· καὶ τὸ μὲν τῆμα τοῦ ποτοῦ (ἥν δὲ μελίκρατον πεφαρμακευμένον) ἔδειπεν αὐτῇ, τὸ δὲ ἔτερον τῆμα προσήνεγκεν ἐκείνῳ. Ὡς δὲ εἶδεν αὐτὸν ἐκπιόντα τὸ φάρμακον, λαμπρὸν ὀνολολύζασσα, καὶ τὴν θεὰν προσκυνήσασα, “Μαρτύρωμαί σε, εἶπεν, ὃ πολυτίμητε θεά, ὅτι μόνον ἵνα ἴδω τὴν ἡμέραν ταύτην ἐπέζησα εἰς τὸν φόνον τοῦ Σινάτου, οὐδὲν ἄλλο ἀπολαβοῦσα χρηστὸν ἐν τῷ βίῳ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἢ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐκδικήσεως, ἥν ἔχουσα καταβαίνω πρὸς τὸν ὄνδρα μου. Πρὸς σὲ δέ, ὃ πάνταν ὀνειρώπων ὀνοσιώτατε, παρασκευαζέτωσαν οἱ συγγενεῖς τάφον ὅντι θαλάμου καὶ γάμου.” Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Γαλάτης, καὶ αἰσθανόμενος ἥδη τὸ φάρμακον ἐνεργοῦν καὶ διακινοῦν τὸ σῶμα, ἐπέβη εἰς ὅχημα, ἐλπίζων ὅτι ὡφεληθήσεται ἐκ τοῦ σάλου καὶ τιναγμοῦ· ἀλλὰ μετ' ὄλιγον ἐξῆλθε τοῦ ὄχηματος, καὶ μετακομισθεὶς ἐπὶ φορείου, ἀπενίσχε τὸ ἑσπέριας· ἢ δέ Κάμμα ἐπέζησεν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἀπενίσχε τὴν ἐπιοῦσαν εὐθύμιως καὶ θλαρψά, ὀκούσασα ὅτι πρὸ αὗτῆς κατέστρεψε τὸν βίον ὁ Σινόριξ.

ΣΤ'.

ΧΙΟΜΑΡΑ.

“Οτε οἱ Ρωμαῖοι στρατηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Γναίου ἐνίκησαν τοὺς ἐν Ἀσίᾳ Γαλάτας, συνέβη νὰ αἰχμαλωτισθῇ μετ' ὄλλων

γυναικῶν καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Ὁρτιάγοντος Χιομάρα· ὁ δὲ λαβὼν
αὐτὴν ταξίαρχος, ὅνηρωπος ἀπαίδευτος καὶ ἀκρατής, ἀλλὰ
καὶ φιλάργυρος λίστην, τὸ μὲν πρῶτον ἀσεβῶς καὶ στρατιωτικῶς
ἐχρήσατο τῇ γυναικὶ· ἐπειτα δὲ ἀκούσας ὅτι πολὺ χρυσίου
προσεφέρετο εἰς ἀπολύτρωσιν αὐτῆς, νικώμενος ὑπὸ τῆς φιλαρ-
γυρίας, ἤγαγεν αὐτὴν εἰς ὕρισμένον τόπον παρά τινι ποταμῷ,
ὅπως ἔκει λαβὼν τὸ χρυσίου ἀποδῷ τὴν γυναικαν. Ὡς δὲ
διαβάντες οἱ Γαλάται τὸν ποταμὸν παρέδωκαν αὐτῷ τὸ χρυ-
σίου, καὶ παρελάμβανον τὴν Χιομάραν, ἔκεινη μὲν ἔνευσε
πρός τινα τῶν Γαλατῶν νὰ φονεύσῃ τὸν Ῥωμαῖον, ἐν ᾧ
ἡσπάζετο καὶ προέπεμπεν αὐτήν· ὑπακούσαντος δὲ τοῦ Γα-
λάτου καὶ τὴν κεφαλὴν ἔκεινου ἀποκόψαντος, λαβοῦσα
τὴν κεφαλὴν ἡ Χιομάρα, καὶ τοῖς ἵματίοις περικρύψασα,
ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἔδιον ὄνδρα, καὶ ταύτην πρὸ τῶν ποδῶν
αὐτοῦ κατέβαλεν. Θαυμάσαντος δὲ τοῦ Ὁρτιάγοντος καὶ
εἰπόντος, Ὡ γύναι, καλὸν ἦ πίστις, Ναι, εἶπεν ἦ Χιο-
μάρα, ἀλλὰ κάλλιον, ὅτι εἷς μόνος ὑπάρχει ἐν τῇ ζωῇ
σύζυγος ἐμοῦ. — Μετὰ τῆς γυναικὸς ταύτης συνδιαλεχθεὶς
καὶ ὁ Πολύβιος ἐν Σάρδεσι, λέγει ὅτι ἐπαύμασε τὸ φρόνημα
καὶ τὴν σύνεσιν αὐτῆς.

Z'.

ΧΙΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ.

Φύλιππος ὁ υἱὸς τοῦ Δημητρίου, πολιορκῶν τὴν πόλιν
Χίον, βάρβαρον καὶ ὑπερήφανον ἐκήρυξε αὐτοῦ γυμνα, δι' οὗ
προσεκάλει τοὺς διούλους ἀποστῆναι πρὸς ἐκυτόν, ὑπισχνού-
μενος, ὅτι ἐλευθερώσει αὐτούς, καὶ μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς

πόλεως νυμφεύσει αὐτοὺς ταῖς γυναιξὶ τῶν δεσποτῶν. Το κήρυγμα τοῦτο ἀκούσασαι αἱ γυναικες, οὕτως ἦγανάκτησαν καὶ ἐξηγριεύθησαν, συναγανακτούντων αὐταῖς καὶ τῶν δούλων, ὅστε ὕρμησαν ἐπὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως, λίπους καὶ βελη φέρονται πρὸς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν, καὶ παρορμῶσαι καὶ προτρέπουσαι αὐτοὺς εἰς τὸ καρτερικῶς μάχεσθαι· τέλος δὲ καὶ αὐταὶ τῆς μάχης μετέχουσαι, καὶ προσβάλλουσαι τοὺς πολεμίους, ἀπέκρουσαν τὸν Φειρπόν. οὐδεὶς δὲ τῶν δούλων ὑπήκουσεν εἰς τὸ βάρβαρον ἔκεινο καὶ ὑπερήφανον κήρυγμα, ἀλλὰ πάντες ἐνέμειναν πιστοί.

H'.

ΑΡΓΕΙΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ.

Οὐχ ἦττον δὲ ἔνδοξον ἔργον διεπράξαντο αἱ Ἀργεῖαι γυναικες, ἀγωνισάμεναι ὑπὲρ τοῦ Ἀργους κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Κλεομένους προτροπῇ τῆς ποιητρίας Τελεσίλλης. Λέγεται ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη, ἔνδοξον μὲν ἔχουσα τὴν καταγωγήν, φιλάσθενον δὲ τὸ σῶμα, ἥρώτησε τὸ μαντεῖον περὶ τῆς ὑγείας αὕτης· καὶ λαβοῦσα χρησμὸν “Μούσας θεραπεύειν”, ἐπέδωκεν ἑαυτὴν εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν παίησιν· οὕτω δὲ τοῦ πάντος ἀπαλλαγεῖσα, ἐναυμάζετο διὰ ποιητικὴν δεινότητα ὑπὸ τῶν γυναικῶν. “Οτε δὲ ὁ Κλεομένης νικήσας τοὺς Ἀργείους, καὶ πολλοὺς αὐτῶν φονεύσας, ἐβάδιζε κατὰ τοῦ Ἀργους, δρυὴ καὶ τόλμη δαιμόνιος ἐπῆλθεν εἰς τὰς ἀκμαζούσας γυναικας νέαντιταχθῶσι κατὰ τῶν ἔχθρῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος· καὶ, τῆς Τελεσίλλης ἥγουμένης, ἐξωπλίσθησαν ἀπασαι, καὶ

ἀναβάσαι. ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις τῶν τειχῶν, οὕτω γενναίως ἡμένοντο ὑπὲρ τῆς πόλεως, ὥστε οἱ ἔχειροι ἐναύμαζον τὴν τόλμην αὐτῶν. Ἀποκρούσασαι δὲ μετὰ πολλοῦ φόνου τὸν Κλεομένην, ἐτράπησαν ἐπειτα κατὰ τοῦ ἑτέρου βασιλέως Δημαράτου, ὃς εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν κατέλαβε τὸ καλούμενον Παμφυλιακόν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν μετὰ πολλῆς τῆς καταστροφῆς. Οὕτω δὲ τῆς πόλεως διασωθείσης, τὰς μὲν πεσούσας ἐν τῇ μάχῃ γυναικας ἐναψαν ἐπὶ τῆς Ἀργείας ὅδον, τὰς δὲ συνείσαις ἐπέτρεψαν ἐδρύσασθαι ἄγαλμα τοῦ "Ἄρεως, εἰς ὑπόμνημα τῆς ἀνδραγαθίας αὐτῶν. Ταύτην τὴν μάχην ἐποιήσαντο αἱ γυναικες τῶν Ἀργείων, κατ' ἄλλους μὲν τὴν ἐβδόμην ἴσταμένου, κατ' ἄλλους δὲ ἐν τῇ νουμηνίᾳ τοῦ κατ' Ἀργείους Ἐρμαίου μηνός· καὶ διὰ τοῦτο μέχρι νῦν τελοῦσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τὰ καλούμενα Ὑβριστικά, τὰς μὲν γυναικας ἐνδύοντες χιτῶνας καὶ χλαμύδας ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ἀνδρας πέπλους γυναικῶν καὶ καλύπτρας.

Θ'.

ΜΙΛΗΣΙΑΙ ΠΑΡΘΕΝΟΙ.

Τὰς Μιλησίων παρθένους κατέλαβέ ποτε δεινὸν καὶ ἄλλοκοτον πάντας ἐξ αἰτίας ἀδήλου· εἰκάζετο δέ, ὅτι ὁ περὶ τὴν πόλιν ἀὴρ φαρμακώδη τινὰ λαβὼν κρᾶσιν, ἐνέβαλεν αὐταῖς τροπὴν καὶ παραφράξιν διανοίας ἄλλοκοτον, ὥστε πάσας ἐξαφνης κατεκυρίευσεν ἐπιστυμία θανάτου καὶ μανιώδης ὁρμὴ πρὸς τὸ ἀπαγχούζεσθαι, καὶ πολλαὶ κατέστρεψαν οὕτω τὸν βίον. Μάταια ἦσαν καὶ τῶν γονέων σὰ δάκρυα καὶ οἱ λόγοι

καὶ τῶν φίλων αἱ νοῦνεσται, καὶ τῶν φυλαττόντων ἡ ἐπαγρύπνησις, ἥν ἔκειναι λανθάνουσαι ηὔτοκτόνους. Ἐφαίνετο λοιπὸν ἀνίατον τὸ κακόν, ὃς ὅργὴ θεῖα καὶ πάσῃς ἀνθρώπινης βοηθείας ἀνωτέρα, ἄχρις οὗ κατὰ πρότασιν θρονίμου τινὸς ἀνδρὸς ἐγράφη ψήφισμα, ὅτι αἱ ἀπαγγόμεναι παρεῖνοι καταδικάζονται εἰς τὸ ἐκκομβίζεσθαι γυμναὶ πρὸς ταφὴν· καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα κυρωθεῖν οὐ μόνον ἐπέσχεν, ἀλλὰ καὶ παντελῆς κατέπαυσε τὴν ἀλλόκοτον ἔκεινην τῶν παρείνων μανίαν. Τοῦτό ἐστιν ὃς ἀληθῶς μέγα τεκμήριον εὑρυῖας καὶ ἀρετῆς, ὅτι αἱ νεάνιδες ἔκειναι, ἀφόβως ὑπομένουσαι τὸ πάντων δεινότατον, τὸν θάνατον, οὐχ ὑπέμειναν οὐδὲ τὴν φαντασίαν τῆς καταισχύνης, καὶ μετὰ θάνατον ἐσομένης.